„GŁOS NARODU"
wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 9-tej rano i o godz. 6-tej wiecz. W niedzielę i święta uroczyste raz na dzień rano

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6, za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.
Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazową wysyłkę dziennie DOPŁACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal

Wydanie poranne

Cena 4 halerze

GŁOS NARODU

WYCHODZI DWA RAZY DZIENNIE.
Dziennik polityczny założony w r. 1893 przez JÓZEFA ROGOSZA.
Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Osobna prenumerata na wydanie poranne wynosi miesięcznie w miejscu z odnoszeniem do domu 1 koronę.
Numer poranny 4 h., wieczorny 10 hal. Listy pieniężne, przekazy na prenumeratę i inseraty, franko do Administracji „Głosu Narodu". — Prenumeratę prócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckiem. Reklamacje nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja nie zwraca.
Adres Red. Ul. św. Krzyża l. 7. Adres tel. „Głos Narodu" Kraków. Telefon Nr. 190

Nr. 430 — Kraków, czwartek dnia 6 września 1906 roku. — ROK XIV.

Z Rosji.

Przeciw propagandzie rewolucyjnej.

Petersburg. Ukaz carski przekazuje sprawy karne o przeciwpaństwową propagandę w wojsku sądom wojennym i zaleca ostrzejszy wymiar kar.

Wiedeń (Tel. Wł.) „Zeit" donosi z Petersburga pod datą 5 bm.: Dziś wieczorem ukazał się ukaz carski, mocą którego **w całej Rosji zaprowadzono sądy wojenne** z prawem natychmiastowego wykonywania wyroków śmierci. Sądy te skierowane są przeciw rewolucjonistom, którzy w ten sposób zostali wyjęci z pod prawa.

Reformy agrarne.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) Komitet dla spraw agrarnych ustalił już sposób użycia dóbr koronnych na cele zwiększenia chłopskiej własności ziemskiej. Użytych ma być 4 miliony dziesięcin, dających rocznie 7 milionów rb. dochodu.

Projekty rządu.

Petersburg. Na wczoraj wieczorem oczekiwane było ogłoszenie programu rządowego, równocześnie z ukazem carskim, który zapewni o przeprowadzeniu wszystkich reform a równocześnie zapowie użycie bardzo energicznych środków przeciw ruchowi rewolucyjnemu.

Kontrola nad b. posłami.

Berlin. (Tel. Wł.) Jak donosi „Russ. Koresp." z Petersburga, ministerstwo spraw wewnętrznych poleciło wszystkim gubernatorom zwrócić baczną uwagę na b. posłów do Dumy, aby nie uprawiali agitacji wrogiej rządowi.

Dymisja Trepowa.

Berlin. (Tel. Wł.) Z Petersburga donoszą, że jenerał Trepow otrzymał dymisję, a następcą jego mianowany został jenerał-gubernator Kijowa bar. K l e i g e l s.

Kolonja. (Tel. Wł.) Jak podaje „Koeln. Ztg.", przyczyną dymisji Trepowa jest poważna choroba jenerała. Natomiast nie można się dopatrywać w tej dymisji zmiany obecnego systemu.

Ustąpienie Skrydłowa.

Petersburg. (Tel. Wł.) Komendant floty czarnomorskiej Skrydłow postanowił podać się do dymisji z powodu zatargu z komendantem Sebastopola Nieplujewem.

Witte.

Berlin (Tel. Wł.) Jak donoszą z Petersburga, wczoraj utrzymywała się tam pogłoska, że hr. Witte przybył incognito do Peterhofu.

Petersburg (Tel. Wł.) „Towarisz" podaje pogłoskę, że hr. Witte zamierza usunąć się od życia politycznego i chce drukiem ogłosić intrygi kamarylli dworskiej krzyżujące wydanie manifestu z dnia 30 października. Witte w ten sposób chce się zrehabilitować w oczach Europy za chodniej. (Wiadomość tę należy przyjąć z rezerwą. P. R.)

Z Moskwy.

Berlin (Tel. Wł.) Z Moskwy donoszą, że w mieszkaniu trzech studentek kursów wyższych policja znalazła 10 rewolwerów, 3 karabiny, wiele nabojów i mnóstwo broszur rewolucyjnych.

Rozruchy chłopskie.

Odessa. (Tel. Wł.) W dobrach ks. Obolenskiego wybuchły rozruchy chłopskie. Chłopi zniszczyli dwór księcia. Dragoni wysłani dla uśmierzenia rozruchów, musieli stoczyć z chłopami regularną bitwę. Jeden chłop zabity, a 4 rannych.

Rabunki w Rydze.

Ryga (Tel. Wł.) Wczoraj czterej uzbrojeni rewolucjoniści napadli na dom zarządu gminnego w Karlsruhe koło Wenden, zabili strażnika i zrabowali 200 rubli.

Ryga (Tel. Wł.) We wtorek około g. 7 wieczorem do księgarni Wissmanna koło teatru wpadło 5 uzbrojonych ludzi i zrabowało zawartość kasy podręcznej.

Rabunki w Finlandji.

Kolonja. (Tel. Wł.) „Koeln. Ztg." donosi, że w Finlandji zaczynają się mnożyć napady rabunkowe. W Helsingforsie obrabowano kasjera kolejowego Teikanda, który niósł 20,000 marek na wypłaty. Na rogu ulicy w biały dzień opadło go czterech zamaskowanych bandytów i odebrało pieniądze.

Na linji kolejowej Wyborg Walkeasu rewolucjoniści napadli na mieszkanie budnika kolejowego, obrabowali je i rzucili bombę. Wybuch nie uczynił wielkich szkód.

Pod Roeykae 10 bandytów napadło na dom w którym odbywało się wesele i zrabowało wszystko, co się dało zabrać.

Flota rosyjska.

Kilonia. Rosyjskie pancerniki „Cesarzewicz", „Sława" i krążownik „Bogatyr" przybyły wczoraj do tutejszego portu i zabawią tu kilka dni.

—o—

Petersburg (Tel. Wł.) „Strana" podaje, że w b. roku nie pozwolono przyjmować żydów do szkół średnich i uniwersytetów ponad obowiązującą dotychczas normę.

KRONIKA.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków 6 września

— *Nabożeństwo. W niedzielę* w Katedrze na Zamku w grobach królewskich odbędzie się msza święta. za dusze wiekopomnej pamięci Anny Jagiellonki.

W kościele O. O. Paulinów na Skałce odpust bractwa ŚŚ. Aniołów Stróżów.

W poniedziałek w kościele O. O. Augustjanów przed wotywą błogosławieństwo chleba tak zwanego „chleba św. Mikołaja" z Talentu.

— *Muzyka kościelna.* W czasie sumy pontifikalnej podczas konsekracji kościoła O. O. Redemptorystów w Podgórzu, chór męski z Krakowa z towarzyszeniem orkiestry 13 pp. pod kierunkiem p. Kazimierza Bemkowskiego wykona Mszę komp. D. Archambeau'a „F dur" na Graduale „Ave Maria" — Fr. Witta, na ofertorium, Laudate omnes gentes" Bizetta.

— *Z teatru miejskiego.* P. Władysław Grabowski b. artysta sceny łódzkiej, występuje w „Weselu" Wyspiańskiego dziś po raz pierwszy w teatrze krakowskim. Piątkowy afisz zapowiada „Tamten" Maskowa. W sobotę „Obrona Częstochowy" Juliana z Poradowa. Hieronima Radziejowskiego gra p. M. Węgrzyn, Abramka — p. Szymborski, Miączyńskiego — p. Mastalski, Annę Zamojską — p. Palińska, Adolfa Müllera — p. Stanisławski. Pozostałe role nie uległy zmianie O. Kordeckiego gra p. Stępowski.

Normalny sezon teatru rozpoczyna się w dn. 15 bm. przedstawieniem fredrowskiem. Dane będą komedje: „Zrzędność i przekora" i „Ożenić się nie mogę." Kancelarja teatru wygotowała w tych dniach plan repertuaru nie omal definitywny do świąt Bożego Narodzenia.

— *Festyn. Staraniem* Stow. własnej pomocy kucharzy w Krakowie z początkiem października odbędzie się festyn połączony z tombolą owoców konserwowanych i soków własnego wyrobu. Dochód przeznaczony na założenie w Krakowie uzupełniającej szkoły kucharskiej.

— *Pogotowie ratunkowe* interwenjowało wczoraj w 10 wypadkach.

Przy naprawie mostu podgórskiego, jak to wczoraj podaliśmy — spadło z rusztowania na kamienie filaru mostowego czterech robotników. Dwaj z nich odnieśli poważne uszkodzenia mianowicie: cieśla Franciszek Kowalczyk doznał silnego potłuczenia, a cieśla Wincenty Odrzywałek złamał nogę. Dwaj inni, doznali nieznacznych wstrząśnień. Przyczyną wypadku było załamanie się rusztowania, na którem zesputych belkowań w moście. Robotnicy spadli z wysokości 6 metrów. Wypadek będzie przedmiotem śledztwa, kto w danym wypadku ponosi winę.

Rannym udzieliło pierwszej pomocy pogotowie ratunkowe, poczem odniosło ich do szpitala.

Dla Macierzy szkolnej cieszyńskiej na ręce komitetu lwowskiego złożyli w dalszym ciągu pp.

Architekci Sosnowski i Zachariewicz, (przedsiębiorstwo robót żelazno-betonowych we Lwowie) na listę l. 32, . 54 i 10 h. poseł Jan Götz Okocimski 50 k. Radca Edmund Riedl we Lwowie na listę l. 241 k. 68, dr. Bronisław Mojewski wł. dóbr w Borynicach na listę l. 185 k. 50, Kazimierz Wysocki wł. dóbr w Ostrobuciu 10 k. Bogdański w Delatynie 5 k. Aleksander Misiajewicz wł. dóbr w Czyżowicach 5 k., Marja Gostyńska w Próchniku 3 k. Tadeusz Cieński wł. dóbr w Pieniokach 10 k. Jerzy Baworowski wł. dóbr w Ostrowie na listę l. 79. k. 96.

Macierz szkolna z powodu nowego roku szkolnego jest w bardzo trudnem położeniu, potrzebując funduszów na utrzymanie instytucji swoich (szkoły polskiej w Cieszynie, . szkoły w Polskiej Ostrawie szkoły męskiej w Dziermorowicach szkoły polskiej na Zbytkach w Niem. Lutyni. bursy polskiej w Cieszynie i t. d.)

Komitet uprasza przeto wszystkich delegatów i członków. którzy jeszcze list składkowych za rok 1905 nie nadesłali, by zechcieli zwrócić je corychlej na ręce skarbnika dra Władysława Michejdy (Lwów, ul. Krzyżowa l. 21).

—o—

Repertuar teatru miejskiego.

We czwartek: „Wesele".

W piątek: „Tamten".

W sobotę „Obrona Częstochowy."

W niedzielę „Kościuszko pod Racławicami"

Repertuar teatru ludowego.

We czwartek „Maciek Samson".

W sobotę po południu: „Trójka hultajska"; wieczór: „Chcę sobie pohulać."

W niedzielę o godzinie 3 popoł. przedstawienie połączone z tombolą na dochód ubogiej młodzieży; wieczór: „Maciek Samson."

—o—

ZAJŚCIA W RJECE.

Rieka. (W. B. kor.) Jeszcze późno w nocy onegdajszą pojedyncze grupy demonstrantów przeciągały ulicami miasta, atakowały i przepędzały każdego, kogo uważały za Chorwata. Przed redakcją „Nowego Listu" urządzono demonstrację. W pewnej kawiarni przyszło do starcia między Chorwatami a mieszkańcami Rieki, podczas którego poniszczono wszelkie sprzęty w lokalu. W ciągu nocy zgłosiło się na pogotowie ratunkowe 50 osób. Trzy osoby ciężko ranne odesłano do szpitala. Policja aresztowała 5 Sokołów i 10 mieszkańców Rieki. Jednego Sokoła wypuszczono zaraz w nocy na wolność, innych podczas dnia wczorajszego dostawiono na statek, którym odpłynęli. Popołudniu zjawili się na promenadzie dwaj Sokoli, z pobliskiej miejscowości Szizok, z chorwackiemi odznakami sokolemi. Publiczność przyjęła ich okrzykami „perat!" i zanim nadeszła policja, tak obiła, że musiano ich odwieść do szpitala. Wśród rannych znajduje się także brat posła i redaktor p. Sujalo, który, gdy bronił sztandaru chorwackiego, został przez policjantów wypoliczkowany i zraniony.

Rjeka. W mieście panowało wczoraj wzburzenie. Przypuszczano, że z Szizok przybędą Chorwaci, aby się pomścić za onegdajsze zajścia. Demonstranci przeciągali ulicami i wybili wiele szyb w domach chorwackich. Policja rozpędziła demonstrantów.

REFORMA WYBORCZA.

Wiedeń. Komisya dla reformy wyborczej została zwołaną na środę dnia 12 września godz. 10-tą przed południem. Na porządku dziennym znajduje się sprawa rozdziału okręgów wyborczych w Czechach i na Morawach, ewentualnie paragraf 7 przedłożenia rządowego.

TELEGRAMY.

(Z dnia 6 września.)

Zjazd biskupów francuskich.

Paryż. Wczorajsze posiedzenie zjazdu francuskich biskupów trwało dwie godziny. — O przebiegu obrad nic nie wiadomo.

Paryż. Wczoraj po południu odbyło się czwarte poufne posiedzenie zjazdu episkopatu francuskiego. W piątek zakończą się obrady nabożeństwem. Kardynał Richard otrzymał telegram od sekretarza stanu Merry del Val w odpowiedzi na telegram poddańczy biskupów francuskich do papieża. Telegram podnosi, że hołd francuskich biskupów sprawił papieżowi prawdziwe zadowolenie. Dowód, że episkopat stoi niezawodnie po stronie papieża pozwala się spodziewać, że francuskiemu episkopatowi uda się zapewnić prawdziwą pomyślność ojczyzny.

Kongres studentów.

Marsylia. Międzynarodowy kongres studentów postanowił, aby biuro kongresu w latach 1906 i 7 znajdowało się w Budapeszcie. Na posiedzeniu końcowem, jakie się odbyło wczoraj popołudniu, wyraził przedstawiciel ministra Brianda studentom zagranicznym sympatję ministra. Rosyjscy i węgierscy studenci dziękowali studentom francuskim za gościnność. Zebranie przyjęło porządek dzienny wyrażający nadzieję, że uniwersytety w Rosji wkrótce będą otwarte, oraz wyrażający żywą sympatję dla rosyjskich studentów.

Strejki.

Duchcov. Liczba strejkujących robotników zmniejszyła się wczoraj o 800 mimo, iż na kilku szybach wybuchł częściowo świeży strejk.

Madryt. Strejk w kopalniach trwa dalej. W kilku kopalniach przyszło do staré między strejkującymi a wojskiem. Murarze i kamieniarze w Madrycie uchwalili rozpocząć strejk ogólny.

Petrożeni. Aresztowanych górników wypuszczono już na wolność. — Rokowania między strejkującymi a pracodawcami trwają dalej. — Główny punkt sporny stanowi sprawa organizacyi zawodowych których uznania domagają się strejkujący od Towarzystw kopalnianych.

Norwegska wyprawa polarna.

Krystyania. Król Hakon odpowiedział telegraficznie dowódcy ekspedycyi polarnej na okręcie „Gioea", że zgadza się na nazwanie odkrytej świeżo ziemi mianem „Ziemi króla Hakona i królowej Maud".

Z Valparaiso.

Santjago de Chile. W prowincyi Valparaiso ogłoszono stan oblężenia na 1 miesiąc, gdyż jeszcze 7.000 osób znajduje się bez dachu nad głową.

Z Bałkanu.

Konstantynopol. (Tel. Wl.) Jak słychać, Porta miała zebrać dowody, że bandy bułgarskie zamierzają wszcząć ruch w wilajetach Uesküb i Saloniki. Na tej podstawie ministerstwo wojny otrzymało polecenie, aby wystąpiło z odpowiednią akcją wojskową dla udaremnienia ruchu i rozpędzenia band.

Wydawca Dr. ANTONI BEAUPRÉ, redaktor odpowiedzialny JAN GRZYWIŃSKI. Drukarnia „Głosu Narodu" pod zarządem ST. TOMASZEWSKIEGO.